

بررسی و تحلیل نقش مهاجرت در رشد کالبدی جمعیتی شهریزد طی سالهای ۱۳۳۵-۱۳۸۵

فاطمه راغبیان هنزایی

(مهندس معمار ، کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری)
(مدرس دانشگاه علم و هنر استان یزد)

Email : f_raghebian@yahoo.com

چکیده

شهرها اندامواره های زنده ای هستند که رشد آنها پدیده ای اجتناب ناپذیر است . یکی از مهمترین و پیچیده ترین تحولات اجتماعی جهان در نیم قرن اخیر افزایش جمعیت و به تبع آن توسعه شهرهای کوچک و بزرگ است . امروزه تقریباً کلیه فضاهای شهری اعم از خصوصی و عمومی تحت تأثیر عوامل درونزا و برونزا در حال رشد هستند . شهرهای ایران و از جمله شهریزد طی چند دهه اخیر به سرعت و تحت تأثیر عوامل متعدد نظیر تحرکات جمعیتی ، پویایی اجتماعی ، پویایی اقتصادی ، سیاستهای ملی ، برنامه ها ، اقدامات و تصمیمات مجموعه مدیریت شهری و... گسترش یافته است . گسترش بی رویه شهریزد ، با مهاجر پذیری شدید ، تحولات جمعیتی و کالبدی نا متناسبی را به همراه داشته است .

هدف این تحقیق بررسی و تحلیل مهاجرت و بررسی تأثیر جریانهای مهاجرتی در توسعه فیزیکی و رشد کالبدی و جمعیتی شهریزد در سه دهه اخیر می باشد ، نوع تحقیق کاربردی و روش آن اسنادی - تحلیلی می باشد .

یافته های تحقیق نشان می دهد که در طول ۳۰ سال اخیر ، روند تحولات مساحت شهریزد ، به تبع تحولات اقتصاد کلان و ماهیت سیاستگذاری مدیریت شهری یزد در حوزه هدایت گسترش شهر و خدمات رسانی به مناطق حاشیه ای ، رو به رشد بوده است . به طوریکه در سه دهه اخیر مساحت شهریزد بیش از ۱۱ برابر شده است . طی سه دهه اخیر ، میزان رشد جمعیت شهریزد ۳۴۸۲۴۲ نفر بوده و میزان جمعیت مهاجر طی این سه دهه ۲۲۵۳۳۸ نفر بوده که معادل ۶۴/۷ درصد از این میزان رشد جمعیت بوده است . بنابراین مشخص می شود که جریانهای مهاجرتی نقش مهمی در رشد کالبدی جمعیتی شهریزد داشته است .

واژه های کلیدی: مهاجرت ، توسعه فیزیکی ، رشد کالبدی جمعیتی

۱- مقدمه

شهرها اندامواره های زنده ای هستند که رشد آنها پدیده ای اجتناب ناپذیر است . (عزیز پور ، ۳۸۸، ص ۱۲۱) مسائل شهرها متنوع و گوناگون است ، مانند مسائل ساختاری ، کارکردی ، دسترسی ، مکانی و... (نورمحمدزاده ، ۱۳۸۳، ص ۵) . چرا که در سیستم شهری بیش از دیگر سیستمها همه چیز پیچیده و ناپایدار است همه چیز در هم تنیده شده و در حال تحول مستمر است «تنها چیز ثابت درباره شهرها آن است که همواره در حال تغییرند .» (عزیزپور ، ۱۳۸۸، ص ۱۰۶)